

Wrocław, 26 lutego 2014 roku

WK.60/427/K-62/13

**Pan
Stanisław Dobrowolski
Burmistrz Miasta i Gminy Sobótka**

**ul. Rynek 1
55-050 Sobótka**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 roku, poz. 1113 ze zm.) przeprowadziła, w okresie od 25 listopada do 20 grudnia 2013 roku, kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Sobótka. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 30 grudnia 2013 roku, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Ponadto, w okresie od 27 grudnia 2013 roku do 9 stycznia 2014 roku, przeprowadzono kontrolę gospodarki finansowej Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej „Śleza” w Sobótce. W oparciu o ustalenia kontroli, ujęte w odrębnym protokole, podpisanym 9 stycznia 2014 roku, Izba wystosowała do Dyrektora tej jednostki wystąpienie pokontrolne, które przekazano Panu Burmistrzowi do wiadomości.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu Miasta i Gminy, którzy przygotowywali dla potrzeb kontroli dokumenty, opracowywali wymagane informacje oraz udzielali niezbędnych wyjaśnień. Ponadto na wniosek kontrolujących podjęto działania, które pozwoliły wyeliminować część nieprawidłowości i uchybień w trakcie kontroli.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

W okresie objętym kontrolą obsługą bankową budżetu Gminy prowadził Bank Spółdzielczy w Kątach Wrocławskich. Umowę rachunku bankowego zawarto 14 maja 1996 roku na czas nieokreślony. Łączne koszty obsługi bankowej budżetu gminy oraz kredytów odnawialnych w rachunku bieżącym w latach 2009 – 2012 wyniosły 135.517,67 zł. W przeliczeniu na euro, wg obowiązujących w podanym okresie średnich kursów złotego w stosunku do euro, stanowiących podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych, wartość ta wynosiła 34.757,45 euro. Powyższe świadczyło o przekroczeniu w ostatnich 48 miesiącach kwoty 14.000 euro, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 roku nr 113, poz. 759 ze zm.), od której zgodnie z art. 3 ust. 1 powołanej ustawy jednostki sektora finansów publicznych, przy zawieraniu umów odpłatnych, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, mają obowiązek stosować przepisy powołanej ustawy Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z art. 32 ust. 1 oraz art. 34 ust. 3 i 4 powoływanej ustawy Prawo zamówień publicznych podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe

wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością. Jeżeli zamówienia udziela się na czas nieoznaczony, wartością zamówienia jest wartość ustalona z uwzględnieniem okresu 48 miesięcy wykonywania zamówienia. Jeżeli zamówienie obejmuje usługi bankowe lub inne usługi finansowe, wartością zamówienia są opłaty, prowizje, odsetki i inne podobne świadczenia. Ponadto obowiązek stosowania przepisów powołanej ustawy Prawo zamówień publicznych wynika z art. 44 ust. 4 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. nr 157, poz. 1240 ze zm.), który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych zawierają umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych oraz art. 264 ust. 1 i 4 powołanej ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje bank wybrany na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, a zarząd jednostki samorządu terytorialnego może, w granicach upoważnień zawartych w uchwale budżetowej, zaciągać kredyty w wybranych przez siebie bankach, w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych.

Odpowiedzialność w zakresie opisanej powyżej nieprawidłowości ponosi Skarbnik.

Ewidencja analityczna prowadzona w latach 2012 – 2013 do konta 223 „Rozliczenia wydatków budżetowych” w zakresie jednostek oświatowych, za wyjątkiem Przedszkola nr 1, nie pozwalała na ustalenie stanu rozliczeń z jednostkami oświatowymi z tytułu przekazanych na ich rachunki bieżące środków na realizację wydatków objętych planem danego roku budżetowego, co było niezgodne z przyjętymi zasadami ewidencji operacji na koncie 223 „Rozliczenia wydatków budżetowych” w obowiązujących w podanych okresach „politykach” rachunkowości oraz z zasadami ewidencji na koncie 223 „Rozliczenia wydatków budżetowych” określonymi w załączniku nr 2 „Wykaz kont dla jednostki samorządu terytorialnego” do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. nr 128, poz. 861 ze zm.).

Odpowiedzialność w zakresie opisanej powyżej nieprawidłowości ponosi Zastępca Skarbnika.

W 2012 i 2013 roku Urząd Miasta i Gminy w Sobótce nie sporządzał jednostkowych miesięcznych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, co było niezgodne z §3 pkt 9 oraz §4 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. nr 20, poz. 103), w myśl których sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego są sprawozdaniami miesięcznymi, do sporządzania i przekazywania których, w imieniu jednostki są obowiązani kierownicy jednostek organizacyjnych podległych jednostkom samorządu terytorialnego.

Na koniec 2012 roku wartość ewidencyjna gruntów sprzedanych i nabytych przez Gminę Sobótka w 2012 roku wynosiła w ewidencji prowadzonej w Referacie Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska odpowiednio: 6.733.006,13 zł i 592.432,57 zł, a w Referacie Finansowym odpowiednio: 6.446.243,20 zł i 583.051 zł. Stwierdzono zatem różnice między ewidencją gruntów prowadzoną w gminnym zasobie nieruchomości a ewidencją księgową gruntów prowadzoną w Referacie Finansowym w

kwocie odpowiednio: 286.762,93 zł i 9.381,57 zł. Przeprowadzona, na koniec 2012 roku inwentaryzacja gruntów, drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, różnic inwentaryzacyjnych nie wykazała, a zgodnie z §6 ust. 6 powołanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont (...), inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją odpowiednio gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości.

Odpowiedzialność za opisaną powyżej nieprawidłowość ponosi Zastępca Skarbnika.

Kontrola wykazała, że różnice między ewidencją gruntów prowadzoną w gminnym zasobie nieruchomości a ewidencją księgową prowadzoną w Urzędzie Miasta i Gminy w Sobótce wynikały z wysięgowania z ewidencji środków trwałych 2012 roku sprzedaży gruntów za 2011 rok, a w 2013 roku za 2012 rok. Powyższe było niezgodne z art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1 i 5 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości, w myśl którego do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.

Odpowiedzialność za opisaną powyżej nieprawidłowość ponosi Inspektor Referatu Finansowego.

W zakresie dochodów budżetowych

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za 2012 rok nie wykazano skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych w kwocie 222.970,40 zł, natomiast kwotę skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa dotyczących umorzeń zaległości podatkowych zaniżono o 4.097,60 zł, a dotyczących rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności podatków zawyżono o 11.727,03 zł. Ustalono również, że kwoty wynikające z decyzji w sprawie umorzenia, rozłożenia na raty oraz odroczenia terminu płatności podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego wykazywano w podatku od nieruchomości bądź w podatku rolnym – w zależności od posiadanych przez podatnika powierzchni gruntów podlegających opodatkowaniu. Ponadto stwierdzono, że w sprawozdaniu Rb-27S za 2012 rok nie wykazano kwoty odsetek umorzonych na podstawie wydanych w 2012 roku decyzji w sprawie umorzeń zaległości podatkowych. Powyższe było niezgodne z zasadami sporządzania sprawozdań budżetowych, określonymi w §3 ust. 1 pkt 6, 9 i 11, w związku z §7 ust. 3 załącznika nr 39 do powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Odpowiedzialność w zakresie opisanych powyżej nieprawidłowości ponoszą: inspektor ds. wymiaru podatku rolnego i nieruchomości, inspektor ds. księgowości podatkowej oraz Kierownik Referatu Podatków i Opłat.

Organ podatkowy wbrew postanowieniom zawartym w art. 272 pkt 2 i 3 oraz art. 274a §1 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 roku nr 8, poz. 60 ze zm. oraz Dz.U. z 2012 roku, poz. 749 ze zm.) nie przeprowadzał u podatników podatku od nieruchomości (osoby prawne) oraz podatników podatku od środków transportowych, czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności składanych deklaracji podatkowych oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, a w przypadku niezłożenia przez podatnika deklaracji, nie wzywał do jej złożenia oraz nie żądał złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji. Powyższe skutkowało tym, że podatnik nr J000125 wykazał w deklaracjach na podatek od nieruchomości za lata 2011 – 2013 do opodatkowania budynki pozostałe, a podatnik nr J000198 w deklaracjach na podatek od nieruchomości za lata 2012 – 2013 wykazał do opodatkowania grunty pozostałe (sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne).

Podatnik nr J000201 nie złożył deklaracji na podatek od nieruchomości na 2013 rok, a w złożonej deklaracji na podatek od nieruchomości na 2012 rok wykazał do opodatkowania tylko grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, natomiast nie wykazał budynków, pomimo że w 2011 roku Burmistrz wydał w/w podatnikowi decyzję określającą wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości na 2011 rok, naliczając podatek od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej o pow. 4.732 m² oraz budynków pozostałych o pow. 734 m². Zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 roku nr 95, poz. 613 ze zm.) grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą oznaczają grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami, a także gruntów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych. Natomiast zgodnie z art. 1 ustawy z 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 roku nr 136, poz. 969 ze zm. oraz Dz.U. z 2013 roku, poz. 1381), opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

W przypadku dwóch skontrolowanych podatników podatku od środków transportowych stwierdzono różnice pomiędzy kolejno złożonymi przez podatników deklaracjami za lata 2011 – 2013, natomiast jeden podatnik nie złożył deklaracji na podatek od środków transportowych za lata 2012 – 2013, a organ podatkowy nie wzywał do ich złożenia, pomimo że nie posiadał dokumentów, z których wynikałoby, że wygasł obowiązek podatkowy dotyczący pojazdu wykazanego w deklaracji na podatek od środków transportowych na 2011 rok.

Wobec 3 podatników podatku od środków transportowych oraz 3 podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych organ podatkowy w trakcie kontroli wszczął postępowania wyjaśniające.

Organ podatkowy nie dokonał w 2012 roku na koncie podatnika nr J000201 przypisu podatku na

podstawie złożonej deklaracji na podatek od nieruchomości na 2012 rok. Naruszało to postanowienia §4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 208, poz. 1375), który stanowił, że deklaracje, z których wynika zobowiązanie podatkowe służą do udokumentowania przypisów.

Odpowiedzialność w zakresie opisanych powyżej nieprawidłowości ponoszą: inspektor ds. księgowości podatkowej oraz Kierownik Referatu Podatków i Opłat.

Organ podatkowy nie korzystał z przysługującego mu prawa dokonywania zabezpieczeń swoich należności podatkowych poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej, pomimo że na 31 grudnia 2012 roku zaległości z tytułu podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz od środków transportowych od osób fizycznych i prawnych wyniosły 1.605.916,67 zł i stanowiły 16,7% należności gminy z tytułu ww. podatków. Zgodnie z art. 34 §1 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa, Skarbowi Państwa i jednostce samorządu terytorialnego przysługuje hipoteka na wszystkich nieruchomościach podatnika, płatnika, inkasenta, następcy prawnego lub osób trzecich z tytułu zobowiązań podatkowych powstałych w sposób przewidziany w art. 21 §1 pkt 2, a także z tytułu zaległości podatkowych w podatkach stanowiących ich dochód oraz odsetek za zwłokę od tych zaległości, zwana „hipoteką przymusową”.

W zakresie sporządzania sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli oraz wypłacania jednorazowych dodatków uzupełniających

Przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów, przedstawionej w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Sobótka za 2011 rok, przyjęto do obliczeń błędne dane dotyczące struktury zatrudnienia 3 nauczycieli stażystów z Gimnazjum Gminnego w Sobótce w czerwcu 2011 roku. Analogicznie przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli mianowanych, przedstawionej w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Sobótka za 2012 rok przyjęto do obliczeń błędne dane dotyczące struktury zatrudnienia 1 nauczyciela mianowanego ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Sobótce w lutym 2012 roku. Powyższe stanowiło naruszenie §3 ust. 6, 7 i 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 6, poz. 35 ze zm.), z którego wynikało, że przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli: uwzględnia się liczbę etatów nauczycieli w okresach, w których wypłacono im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania; nie uwzględnia się liczby etatów nauczycieli, proporcjonalnie do okresów, w których pobierali zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub zasiłek opiekuńczy; nie uwzględnia się, proporcjonalnie do okresów, w których nie wypłacono wynagrodzenia ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, liczby etatów nauczycieli w okresach nieobecności w pracy, za czas których nie przysługuje wynagrodzenie. Skutkiem powyższych

nieprawidłowości było wypłacenie nauczycielom stażystom zatrudnionym w 2011 roku oraz nauczycielom mianowanym zatrudnionym w 2012 roku w Gminie Sobótka jednorazowych dodatków uzupełniających zawyżonych odpowiednio o łączne kwoty: 1.565,96 zł i 603,21 zł. W trakcie kontroli sporządzono korekty sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Sobótka za 2011 i 2012 rok.

Odpowiedzialność w zakresie opisanej powyżej nieprawidłowości ponosi inspektor ds. wynagrodzeń.

W zakresie zamówień publicznych

Wbrew postanowieniom zawartym w art. 26 ust. 3 ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 roku nr 113, poz. 759 ze zm.) podczas oceny zgodności ofert dotyczących realizacji zamówienia pn. „Wymiana pokrycia dachu na budynku głównym Szkoły Podstawowej w Rogowie Sobóckim” z wymogami określonymi w siwz nie wezwano Wykonawcy, w ofercie którego brak było wymaganego przez Zamawiającego dokumentu, potwierdzającego spełnienie przez Niego warunków udziału w postępowaniu, do jego uzupełnienia w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie. Zgodnie z siwz w ofercie powinna znajdować się opłacona polisa, a w przypadku jej braku – inny dokument potwierdzający, że Wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia. Wykonawca do oferty dołączył jedynie dokument potwierdzający fakt zawarcia 20 czerwca 2012 roku polisy seria TPP nr 17447299 z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeniowym S.A, natomiast brak było dokumentu poświadczającego fakt jej opłacenia. Zlecając w/w Wykonawcy w ramach zamówienia podstawowego realizację zamówienia dodatkowego, opiewającego na kwotę 27.317,18 zł, w trybie z wolnej ręki, stosownie do postanowienia art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp, nie zachowano procedur, określonych w art. 68 ust. 1 i 2 tejże ustawy. Wbrew postanowieniu art. 68 ust. 1 ustawy Pzp nie przesłano do Wykonawcy zaproszenia do negocjacji wraz z informacjami niezbędnymi do przeprowadzenia przedmiotowego postępowania. Ponadto wbrew postanowieniom zawartym w art. 68 ust. 2 powołanej ustawy Wykonawca najpóźniej w dniu podpisania umowy nie złożył oświadczenia o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu.

Niedochowanie przez Zamawiającego w/w procedur miało również miejsce w przypadku udzielania robót dodatkowych przy okazji realizacji jeszcze dwóch zamówień podstawowych objętych kontrolą, a mianowicie: zamówienia pn. „Remont świetlic wiejskich w miejscowościach: Kryszałowice, Olbrachtowice, Świątniki” - roboty dodatkowe realizowane były na podstawie umowy nr 207/2011 z 28 października 2011 roku opiewającej na kwotę 21.936,37 zł oraz zamówienia pn. „SP nr 2 – termomodernizacja: ocieplenie elewacji budynku głównego oraz wymiana pokrycia dachu i świetlika na budynku sali gimnastycznej” - roboty dodatkowe realizowane były na podstawie umowy nr 179/2011 z 5 września 2011 roku na kwotę 15.214,36 zł.

Przy szacowaniu wartości zamówienia pn. „Budowa chat grillowych w Przemilowie, Sulistrowiczkach i Kunowie” Zamawiający, wbrew postanowieniom zawartym w art. 32 ust. 1 ustawy Pzp,

nie dochował należytej staranności, co skutkowało jej zawyżeniem o kwotę 7.531,82 zł, co stanowiło równowartość 1.873,77 euro. Zgodnie z informacjami zawartymi w protokole z postępowania (druk ZP-PN) szacunkowa wartość przedmiotowego zamówienia była określona na podstawie kosztorysu inwestorskiego i przy uwzględnieniu możliwości zlecenia zamówień uzupełniających, stanowiących 20% zamówienia podstawowego, określona została przez Zamawiającego na kwotę 146.341,46 zł, co stanowiło równowartość 36.406,97 euro. Natomiast opierając się na kosztorysach inwestorskich sporządzonych na okoliczność realizacji przedmiotowej inwestycji łączna szacunkowa wartość zamówienia powinna wynieść 138.809,64 zł, co stanowiłoby równowartość 34.533,19 euro, w tym wartość zamówień uzupełniających wynosiłaby 23.134,94 zł, tj. 5.755,53 euro.

Zamawiający nie dochował staranności, również przy szacowaniu wartości zamówienia publicznego pn. „SP nr 2 – termomodernizacja: ocieplenie elewacji budynku głównego oraz wymiana pokrycia dachu i świetlika na budynku sali gimnastycznej”, co skutkowało jej zawyżeniem o kwotę 112.930,81 zł, co stanowiło równowartość 29.416,72 euro. Jak wykazała kontrola w/w nieprawidłowość wynikała z tego, że przy szacowaniu wartości zamówienia nie uwzględniono zmienionego zakresu prac jakie miały zostać zrealizowane w ramach przedmiotowego zamówienia publicznego w stosunku do kosztorysu inwestorskiego, tj. ze względu na wysokość środków zabezpieczonych w budżecie Gminy na realizację przedmiotowej inwestycji Zamawiający zrezygnował z realizacji pełnego zakresu prac, wskazanego w kosztorysie inwestorskim.

Zamawiający, w dwóch przypadkach, nie dochował, określonych w zawartych z Wykonawcami umowach na roboty budowlane oraz wynikających z postanowień art. 151 ustawy Pzp, terminów zwrotu kwoty, stanowiącej 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Wykonawcy zamówienia pn. „Wymiana pokrycia dachu na budynku głównym Szkoły Podstawowej w Rogowie Sobóckim”, zakończonego i odebranego 15 października 2013 roku, Zamawiający zwrócił zabezpieczenie należytego wykonania w kwocie 5.598,11 zł 29 listopada 2013 roku, tj. po upływie ponad 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania go przez Zamawiającego za należyście wykonane. Natomiast w przypadku zamówienia pn. „Budowa chat grillowych w Przemilowie, Sulistrowiczkach i Kunowie” zwrot zabezpieczenia należytego wykonania umowy, w kwocie 4.949,04 zł plus należne odsetki, wynikający z zakończenia prac i ich odebrania 2 listopada 2012 roku przez Zamawiającego nastąpił dopiero w trakcie kontroli, tj. 3 grudnia 2013 roku. Opóźnienie wyniosło zatem ponad 12 miesięcy w stosunku do ustawowego terminu.

Dokonując w 2011 roku wyboru Wykonawcy zamówienia publicznego pn. „Remont świetlic wiejskich w miejscowościach: Kryszałowice, Olbrachtowice, Świątniki” nie odrzucono, stosownie do postanowienia art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp, z postępowania prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego oferty złożonej przez Zakład Ogólnobudowlany „RADEX” Ryszard Jedlikowski z Brzegu, która została uznana za najkorzystniejszą mimo, iż wbrew postanowieniom art. 82 ust. 3 powołanej ustawy jej treść nie odpowiadała treści siwz. Zgodnie z pkt 12 siwz „cenę oferty należało obliczyć na podstawie pozycji i ilości zawartych w przedmiarach robót nr 1, nr 2 i nr 3”, które stanowiły załącznik nr 1 do siwz. W wyniku szczegółowej kontroli wszystkich ofert, pod kątem ich zgodności z wymogami określonymi przez

Zamawiającego w siwz i w ogłoszeniu o zamówieniu, ustalono, iż w kosztorysie ofertowym stanowiącym integralną część oferty nr 4 Oferent błędnie przyjął ilość określoną w przedmiarze w pozycji nr 48, stanowiącej wyliczenie kosztów dotyczących montażu termy przepływowej na wodę ciepłą w świetlicy wiejskiej w Olbrachtowicach. Zgodnie z przedmiarem stanowiącym integralną część siwz prace budowlane wykazane w pozycji nr 48 d.13 – „Montaż termy przepływowej na wodę ciepłą” miały dotyczyć montażu 2 sztuk term przepływowych natomiast Oferent w kosztorysie ofertowym wyliczył koszt montażu dla 4 sztuk term przepływowych.

Dokonując kontroli realizacji zamówienia pn. „Wymiana pokrycia dachu na budynku głównym Szkoły Podstawowej w Rogowie Sobóckim” stwierdzono, że wzrost wynagrodzenia umownego wyliczonego na podstawie kosztorysu ofertowego w stosunku do wynagrodzenia obliczonego na podstawie kosztorysu powykonawczego był skutkiem nie tylko zwiększenia obmiaru faktycznie wykonanych robót oraz zleceniem wykonania robót dodatkowych, ale wynikał również z faktu błędnego wskazania przez Wykonawcę w kosztorysie powykonawczym kosztów dotyczących dwóch pozycji, a mianowicie:

- koszt za demontaż instalacji odgromowej, określony jako 1 komplet, został zwiększony o kwotę 490 zł netto, tj. z 10 zł netto (kosztorys ofertowy) do 500 zł netto (kosztorys powykonawczy),
- różnica wystąpiła również w przypadku kosztu montażu nowej instalacji odgromowej. W kosztorysie ofertowym koszt przedmiotowego montażu, określony jako 1 komplet, wynosił 3.550 zł netto, natomiast w kosztorysie powykonawczym kwota ta uległa zmniejszeniu do 3.500 zł.

Należy zatem uznać, iż biorąc pod uwagę różnice w w/w pozycjach kosztowych Wykonawca zawyżył należne mu wynagrodzenie. W wyniku podjętych, w trakcie kontroli, przez pracowników Urzędu działań Wykonawca złożył korektę faktury i wpłacił na rachunek Gminy kwotę 1.018,73 zł brutto.

Odpowiedzialność w zakresie opisanej powyżej nieprawidłowości ponosi Kierownik Referatu Budownictwa Planowania Przestrzennego i Gospodarki Komunalnej.

W zakresie długu publicznego, przychodów i rozchodów budżetu

W części A w sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za 2012 rok wykazano w wierszu E2.1 „kredyty i pożyczki krótkoterminowe” zobowiązania z tytułu umowy pożyczki nr 02/OW/JG/2009 z 13 stycznia 2009 roku w kwocie 581.000 zł, tymczasem pierwotny termin spłaty tej pożyczki był dłuższy niż rok. Powyższe było niezgodne z §3 pkt 6 załącznika nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. nr 43, poz. 247), z którego wynikało, że w wierszu E2.1 sprawozdania Rb-Z wykazuje się wartość krótkoterminowych zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, tj. o pierwotnym terminie spłaty nie dłuższym niż rok lub podlegające spłacie na żądanie. Z §1 ust. 3 i 4 załącznika nr 9 do powołanego rozporządzenia wynikało ponadto, że przez pierwotny termin zapadalności należy rozumieć termin, wynikający z umowy, do końca którego dane zobowiązanie dłużnik zobowiązał się spłacić, niezależnie od harmonogramu spłat. Według pierwotnego terminu zapadalności klasyfikuje się zobowiązania na podstawie terminu ostatecznej spłaty, względem

terminu powstania zobowiązania. Jeżeli zobowiązanie spłacane jest w ratach, do ustalenia zapadalności brana jest pod uwagę data spłaty ostatniej raty.

Odpowiedzialność w zakresie opisanej powyżej nieprawidłowości ponosi Skarbnik.

Dnia 15 lipca 2013 roku podpisano umowę nr 116/2013 dotyczącą realizacji zadania pn. „Remont dróg stanowiących własność Gminy Sobótka”, z której wynikało, że na 2013 rok przypadać będzie zapłata I transzy w wysokości 25% wartości robót (tj. 841.218,75 zł biorąc pod uwagę wynagrodzenie wstępne), tymczasem na ten dzień zabezpieczono w budżecie Gminy na 2013 rok środki na wydatki w dziale 600 „Transport i łączność” rozdziale 60016 „Drogi publiczne gminne” §6050 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych” w kwocie 500.000 zł (na podstawie uchwały Rady Miejskiej nr XXVIII/288/12 z 28 grudnia 2012 roku w sprawie budżetu Gminy Sobótka na 2013 rok). Zwiększenie w budżecie na 2013 rok planu wydatków w powyższej podziale klasyfikacji budżetowej o kwotę 405.000 zł nastąpiło dopiero 30 sierpnia 2013 roku (tj. 46 dni po zawarciu umowy na realizację zadania) na podstawie uchwały Rady Miejskiej nr XXXVI/385/13 z 30 sierpnia 2013 roku w sprawie zmiany budżetu Gminy Sobótka na 2013 rok. Powyższe było niezgodne z art. 46 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych, który stanowił, że jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki (...).

W sprawozdaniu Rb-Z za III kwartały 2013 roku w części A w wierszu E2.2 „kredyty i pożyczki długoterminowe” wykazano zobowiązania w kwocie 3.364.875 zł z tytułu realizacji zadania wynikającego z umowy nr 116/2013 z 15 lipca 2013 roku, tymczasem na 30 września 2013 roku zadanie powyższe nie zostało jeszcze wykonane, do tego terminu wykonawca nie wystawił żadnej faktury Vat, a w związku z tym – z ksiąg rachunkowych Urzędu Miasta i Gminy nie wynikały zobowiązania z powyższego tytułu. Umowa dotycząca wykonania powyższego zadania przewidywała udzielenie „kredytu handlowego” – Gmina Sobótka zobowiązana była do zapłaty wykonawcy wynagrodzenia w czterech nieoprocentowanych równych częściach z terminami płatności od grudnia 2013 roku do marca 2016 roku na podstawie faktur częściowych. Powyższe było niezgodne z §2 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 9 do powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, z którego wynikało, że w sprawozdaniu Rb-Z w części A w wierszu „kredyty i pożyczki” wykazuje się zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak również z umów leasingu finansowego oraz sprzedaży na raty. (...) Do kredytów i pożyczek nie zalicza się kredytów handlowych, czyli zobowiązań powstających w wyniku bezpośredniego udzielenia pożyczki przez dostawców lub producentów na transakcje dotyczące wyrobów i usług.

Odpowiedzialność w zakresie opisanej powyżej nieprawidłowości ponosi Skarbnik.

Wnioski pokontrolne

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych

izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Dokonywanie wydatków publicznych, których wartość przekracza wyrażoną w złotych polskich kwotę 14.000 euro z uwzględnieniem przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 roku, poz. 907 ze zm.), stosownie do art. 44 ust 4 i art. 264 ust. 1 i 4 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 roku, poz. 885 ze zm.).
2. Przestrzeganie zasad ewidencji księgowej operacji na koncie 223 „Rozliczenia wydatków budżetowych, stosownie do przyjętych zasad ewidencji w „polityce” rachunkowości oraz zasad określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego samorządowych zakładów budżetowych państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 roku, poz. 289).
3. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 roku, poz. 330 ze zm.), a w szczególności w zakresie:
 - a) wprowadzania do ksiąg rachunkowych danego okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, wszystkich zdarzeń gospodarczych, które nastąpiły w tym okresie, stosownie do postanowień zawartych w art. 20 ust. 1 ustawy,
 - b) prowadzenia ksiąg rachunkowych rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco oraz w sposób umożliwiający sporządzanie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych, stosownie do postanowień zawartych w art. 24 ust. 1 i 5 pkt 1 ustawy.
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U z 2014 roku, poz. 119), a w szczególności w zakresie:
 - a) sporządzania przez Urząd Miasta i Gminy w Sobótce jednostkowych miesięcznych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do postanowień zawartych w §2 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 39 rozporządzenia,
 - b) wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków decyzji wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, w tym w kwotach odrębnych dla poszczególnych podatków, stosownie do postanowień zawartych w §3 ust. 1 pkt 6, 9 i 11 oraz w §8 ust. 3 załącznika nr 39 do rozporządzenia,
 - c) wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S odsetek umarzanych na podstawie wydanych decyzji w sprawie umorzeń zaległości podatkowych, stosownie do postanowień zawartych w §3 ust. 1 pkt 11 lit. a załącznika nr 39 do rozporządzenia,
 - d) sporządzenie korekt sprawozdań Rb-PDP i Rb-27S za 2012 rok w zakresie skutków obniżenia

górných stawek podatków oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie umorzenia zaległości podatkowych, rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności podatków wraz z uzasadnieniem przyczyn ich złożenia, stosownie do §24 ust. 4 oraz §8 ust. 4 załącznika nr 39 do rozporządzenia.

5. Przeprowadzanie inwentaryzacji gruntów w sposób umożliwiający po jej przeprowadzeniu porównania danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości, stosownie do §6 ust. 6 powołanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont (...).
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 roku, poz. 749 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) przeprowadzania czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji podatkowych oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności deklaracji z przedstawionymi dokumentami, stosownie do postanowień zawartych w art. 272 pkt 2 i 3 ustawy,
 - b) wzywania podatników do złożenia deklaracji, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku bądź złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn jej niezłożenia, stosownie do postanowień zawartych w art. 274a §1 ustawy,
 - c) skorzystania z przysługującego prawa dokonywania zabezpieczeń należności podatkowych poprzez ustanowienie hipoteki, stosownie do postanowień zawartych w art. 34 §1 ustawy.
7. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 208, poz. 1375), w szczególności postanowień §4 ust. 1 pkt 1, który stanowi, że do udokumentowania przypisów lub odpisów służą deklaracje w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa, z których wynika zobowiązanie podatkowe lub kwota zmniejszająca zobowiązanie podatkowe.
8. Poinformowanie Izby o wynikach (w tym finansowych) wszczętych, a niezakończonych w trakcie kontroli, postępowań podatkowych wobec podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych o numerach: J000125, J000198, J000201.
9. Przeprowadzenie weryfikacji wszystkich deklaracji na podatek od nieruchomości oraz podatek od środków transportowych złożonych przez podatników na lata 2010 – 2013 oraz poinformowanie Izby o wynikach (w tym finansowych) przeprowadzonych czynności sprawdzających.
10. Ustalanie średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli z uwzględnieniem postanowień zawartych w §3 ust. 6, 7 i 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 6, poz. 35 ze zm.).

11. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 roku, poz. 907 ze zm.) a w szczególności w zakresie:
 - a) wzywania Wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1, lub którzy nie złożyli pełnomocnictw, albo którzy złożyli wymagane przez zamawiającego oświadczenia i dokumenty, o których mowa w art. 25 ust. 1, zawierające błędy lub którzy złożyli wadliwe pełnomocnictwa, do ich złożenia w wyznaczonym terminie, stosownie do postanowień zawartych w art. 26 ust. 3 ustawy,
 - b) ustalania wartości zamówienia z należytą starannością, stosownie do postanowień zawartych w art. 32 ust. 1 ustawy,
 - c) zachowania procedur przy udzielaniu Wykonawcom zamówień dodatkowych i uzupełniających, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 5 i 6, stosownie do postanowień zawartych w art. 68 ust. 1 i 2 ustawy,
 - d) odrzucania z postępowania ofert, których treść nie odpowiada treści siwz, stosownie do postanowień zawartych w art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy,
 - e) terminowego zwrotu wnoszonego przez Wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy, stosownie do postanowień zawartych w art. 151 ustawy.
12. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. nr 43, poz. 247 ze zm.), a w szczególności w zakresie:
 - a) klasyfikowania zobowiązań wykazywanych w części A sprawozdania Rb-Z jako krótko- lub długoterminowe na podstawie pierwotnego terminu zapadalności, tj. na podstawie terminu ostatecznej spłaty, względem terminu powstania zobowiązania, stosownie do postanowień zawartych w §1 ust. 3 i 4 załącznika nr 9 do rozporządzenia,
 - b) zaliczania do kredytów i pożyczek wykazywanych w części A sprawozdania Rb-Z zobowiązań określonych w §2 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia.
13. Zaciąganie zobowiązań do sfinansowania w danym roku do wysokości planu wydatków, określonego w budżecie Gminy, stosownie do postanowień zawartych w art. 46 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych.
14. Wylimitowanie pozostałych nieprawidłowości i uchybień szczegółowo opisanych w protokole.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania

wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Witold Nazimek

Przewodniczący Rady Miejskiej w Sobótce